

В. М. Когут

Помічник судді Апеляційного суду Львівської області

РІЗНОВИДИ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОВАДЖЕННІ В СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

© Козум В. М., 2016

Розглянуто питання про різновиди засобів інформації та їх застосування у провадженні в справах про адміністративні правопорушення. Проаналізовано проблеми застосування в Україні різновидів засобів інформації у провадженні в справах про адміністративні правопорушення. Запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: інформація, електронний документ, електронне видання, електронний суд, інформаційний кіоск, інформаційна система.

В. М. Когут

РАЗНОВИДНОСТИ СРЕДСТВ ИНФОРМАЦИИ И ИХ ПРИМЕНЕНИЕ В ПРОИЗВОДСТВЕ ПО ДЕЛАМ ОБ АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЯХ

Рассмотрены разновидности средств информации и их применение в производстве по делам об административных правонарушениях. Проанализированы проблемы применения в Украине разновидностей средств информации в производстве по делам об административных правонарушениях. Предложены пути их решения.

Ключевые слова: информация, электронный документ, электронное издание, электронный суд, информационный киоск, информационная система.

V. M. Kohut

ABOUT VARIETY OF INFORMATION AND THEIR USE IN PROCEEDINGS IN CASES OF ADMINISTRATIVE OFFENSES

The question of media types and their use in proceedings in cases of administrative offenses. The problems of application in Ukraine varieties of media in proceedings in cases of administrative offenses. The ways of solving them.

Key words: information, electronic document, electronic publications, electronic court, information kiosk, information system.

Постановка проблеми. Розглянуто проблемні питання розвитку інформатизації суспільства шляхом надання останньому інформаційних послуг через електронні засоби інформації. Наведено різновиди засобів інформації та їх застосування у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Проаналізовано практичну значимість та обґрунтовано актуальність використання різновидів засобів інформації. Наведено результати дослідження та судову практику щодо цього питання.

Мета дослідження полягає у аналізі сучасного стану та перспектив використання різновидів засобів інформації та їх застосування у провадженні в справах про адміністративні правопорушення в Україні.

Стан дослідження. Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми, показав, що мало уваги науковці приділяють різним аспектам використання електронних засобів інформації. На дослідження Програм та Конвенцій, а також на практику застосування різновидів засобів інформації та їх застосування у провадженні в справах про адміністративні правопорушення в Україні спирається автор цієї статті.

Необхідно зазначити, що стан системи застосування засобів інформації у провадженні в справах про адміністративні правопорушення, який уже зазнав суттєвих змін, продовжує постійно змінюватися – як внутрішньосистемно, так і внаслідок зовнішніх впливів. І це потребує додаткового аналізу та відповідних уточнень з урахуванням обставин сьогодення.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією про діяльність судів шляхом широкого використання інформаційних технологій та на виконання законів України “Про судоустрій і статус суддів”, “Про доступ до судових рішень”, “Про Національну програму інформатизації”, Положення про Єдину судову інформаційну систему України, погодженого рішенням Ради суддів України від 25 грудня 2009 року № 106, Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30, та з метою забезпечення відкритості, організаційного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи одним із пріоритетних напрямів завдань Державної судової адміністрації України (далі – ДСА України) є здійснення заходів з реалізації державної політики в сфері інформатизації.

Втілення в практику Концепції галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи (далі – Програма) дасть змогу вирішити заплановані стратегічні завдання, що сприятиме підвищенню рівня інформатизації судів, ДСА України, інших органів та установ судової системи і забезпечить умови для функціонування Єдиної судової інформаційної системи України та відповідатиме все більш активним та конкретним вимогам громадян з розширення інформації про діяльність судів та установ судової системи.

Основною метою Програми завдяки вдосконаленню інформаційно-телекомунікаційної системи судів є: якісне поліпшення рівня судового захисту прав і свобод громадян та юридичних осіб; підвищення доступності, зростання довіри до органів правосуддя, поліпшення думки населення про суди, їх роль та соціальну значимість; формування позитивного іміджу судової системи загалом; підвищення правового рівня інформованості населення, їх ділової активності щодо забезпечення захисту своїх прав, свобод і законних інтересів в судовому порядку.

Основними завданнями Програми є:

- скорочення термінів розгляду судових справ та підвищення доступу до правосуддя на основі комплексного використання новітніх інформаційних технологій (засоби відеоконференцз'язку, інтернет-технології, технології електронного діловодства, технології обробки та зберігання електронних даних);
- повний перехід до електронного документообігу в судах, підвищення ефективності процесів судового діловодства, обробки даних судової статистики;
- швидкість та точність прийняття судових рішень;
- підвищення оперативності інформаційної взаємодії судів та державних органів і установ;
- комплексне забезпечення інформаційної безпеки та захисту інформації в єдиній судовій інформаційній системі;
- модернізація та розвиток інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури судів;
- підвищення кваліфікації суддів і працівників апарату із застосуванням новітніх інформаційних технологій дистанційного навчання [2].

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призводить до трансформації багатьох напрямків життєдіяльності людини: політичної, економічної, соціальної, культурної та інших сфер. Перетворення торкнулися і судової системи.

Актуальність питання різновидів засобів інформації та їх застосування у справах про адміністративні правопорушення полягає у наступному.

Із середини ХХ століття “інформація” стала загальнонауковим поняттям, але й досі у науковій сфері воно залишається вкрай дискусійним. Загальноприйнятого визначення інформації не існує і воно використовується переважно на інтуїтивному рівні.

Загальне поняття інформації подано у філософії, де під нею розуміють відображення реального світу.

Інформація – це нові відомості, які прийняті, зрозумілі й оцінені її користувачем як корисні. Інакше кажучи, інформація – це нові знання, які отримує споживач (суб’єкт) у результаті сприйняття і переробки певних відомостей. Інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [6, ст. 2].

Сьогодні у нормативній документації вживається термін “електронний ресурс” у спеціальній літературі як “електронний документ”, “електронне видання” [5, ст. 3–4].

Електронна форма представлення інформації – це спосіб фіксації інформації, який дозволяє її збереження, обробку, розповсюдження та представлення користувачеві за допомогою засобів обчислювальної техніки.

Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг” від 22.05.2003 року надає таке визначення: “електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних” [5, ст. 2].

Електронне видання – електронний документ (група електронних документів), що пройшов редакційно-видавничу обробку, має вихідні відомості та призначений для розповсюдження в незмінному вигляді.

Електронні видання розрізняють за наявністю друкованого еквівалента як:

- електронний аналог друкованого видання, що в основному відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо;
- самостійне електронне видання, що не має друкованих аналогів [7, ст. 1, 2].

Так, необхідно виділити такі різновиди засобів інформації та їх застосування, зокрема, і у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.

Протоколювання та звукозапис судового процесу

Підтримка та вдосконалення підсистеми “Протоколювання та звукозапис судового процесу” забезпечить якісніше ведення аудіопротоколу судових засідань, прослуховування звукозаписів судових засідань та за необхідності створення друкованих протоколів. Закупівля нових та модернізація застарілих систем звукозапису (необхідно закупити порівняно з наявною близько 30 % систем фіксації судового процесу) забезпечить безперебійну роботу зі звукозапису судового засідання не лише безпосередньо в залах судового засідання, але й дозволить відвідувачам суду в більш комфортних умовах ознайомлюватися з результатами аудіозапису судових засідань у спеціально відведених приміщеннях суду.

Відеоконференцв’язок

Застосування систем відеоконференцв’язку в приміщеннях судів та інших органів і установ під час проведення судових засідань забезпечить:

- прискорення строків розгляду справ;
- виконання положень Конституції та законів України в частині дотримання строків розгляду касаційних скарг засуджених;
- проведення судових засідань в режимі віддаленої участі засуджених та свідків;
- забезпечення безпеки та зниження ризику порушення режимних вимог, пов’язаних з етапуванням засуджених до суду;

- заощадження бюджетних коштів, що витрачаються на етапування засуджених та утримання їх під вартою;
- заощадження часу і уникнення судових витрат, пов'язаних з оплатою проїзду учасників процесу, наймання жилого приміщення та інших додаткових витрат у зв'язку з проживанням поза місцем постійного проживання.

Перелік складових загальної структури системи відеоконференцзв'язку:

1. Центр комутації системи відеоконференцзв'язку.
2. Системи відеоконференцзв'язку для залу судових засідань.
3. Мобільні системи відеоконференцзв'язку.
4. Мережева інфраструктура.

Електронний суд

Необхідність впровадження підсистеми “Електронний суд” зумовлена, по-перше, забезпеченням своєчасного отримання повісток та повідомлень про розгляд судових справ, по-друге, значною економією коштів на здійснення поштової кореспонденції.

Лише запровадження цієї підсистеми забезпечить безперервність судового процесу з використанням новітніх інформаційних технологій, організацію повного циклу електронного документообігу в судовій системі (від підготовки до підписання та відправлення документів сторонам судового процесу, іншим судам та державним органам і установам), а саме: надасть можливість відкриття провадження за допомогою електронних засобів; здійснення подальших процесуальних дій у межах провадження в середовищі електронного документообігу; отримання відомостей про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи; одержання інформації про результати провадження в електронному вигляді.

Основними складовими цієї підсистеми є:

1. Забезпечення повної комп'ютеризації процесів судового діловодства, формування єдиного електронного архіву судових документів;
2. Забезпечення відкритого доступу учасників судового процесу до інформації шляхом створення відповідних online-сервісів у мережі Інтернет та встановлення в приміщеннях суду інформаційно-довідкових кіосків;
3. Впровадження системи електронної відправки та прийому процесуальних документів із застосуванням електронного цифрового підпису;
4. Налаштування системи електронного обміну з базами даних інших державних органів та установ.

Вперше в Україні планується впровадження повної версії проекту “Електронний суд”, що передбачає електронний документообіг між учасниками процесу та судом, а також повне ведення діловодства по справі в електронному вигляді. Таке рішення прийняла Рада суддів України на засіданні 22.07.2015 року.

Впровадження зазначеного проекту буде здійснюватись за сприяння проекту USAID “Справедливе правосуддя” та при співпраці з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Одеській області.

Основний принцип проекту “Електронний суд” полягає в налагодженні процесу оперативного обміну інформацією в електронному вигляді між судовими установами, учасниками судового процесу, а також іншими державними структурами з метою забезпечення справедливого та неупередженого правосуддя в Україні. Запровадження розпочалося з 1 вересня 2015 року.

На першому етапі документообіг в електронному вигляді буде здійснюватися тільки по окремих справах: головний критерій – кількість документів у матеріалах справи. На другому етапі, після доопрацювання програмного забезпечення електронний документообіг буде здійснюватися між судами усіх інстанцій, що дозволить пересилати справу з одного суду до іншого за декілька секунд. А вже на третьому етапі електронний суд буде доступний для всіх громадян по всіх категоріях справ.

Запровадження електронного документообігу в судах сприятиме забезпеченню швидкого і зручного доступу громадян до інформації про рух справи, обміну процесуальними документами між учасниками процесу та судом, а також зменшенню витрат учасників процесу.

Налагодження процесу оперативного обміну інформацією в електронному вигляді покликане спростити спілкування між громадянами і судовими установами [8].

Інформаційний кіоск

Одним із показників зручності та комфортності перебування у суді є встановлення в приміщенні суду інформаційно-довідкових кіосків. Їх використання не лише знизить навантаження на приймальні суду, але й надасть можливість відвідувачу в спокійній обстановці самостійно ознайомитися з матеріалами судових справ.

За допомогою інформаційно-довідкового кіоску відвідувач може отримати інформацію про рух справ в суді, дати призначення судових справ, тексти судових рішень, а також довідкову інформацію про діяльність суду.

23 вересня 2015 року в м. Одеса відбувся семінар на тему “Впровадження інноваційних пілотних проєктів “Електронний суд”, “Інформаційно-платіжний термінал” та інформаційно-аналітичної системи “Кадри-WEB”.

Захід організовано Державною судовою адміністрацією України за сприяння Проєкту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) “Справедливе правосуддя”.

Учасники семінару обговорили запровадження у 42 судах міст Києва, Одеси, Дніпропетровської, Львівської та Харківської областей електронних терміналів (кіосків). Такі інформаційно-платіжні термінали оснащені програмою для сплати громадянами судового збору безпосередньо в суді, а також містять інформаційно-довідкову інформацію про розклад судових засідань та іншу роботу суду. Реалізація проєкту дасть змогу розвантажити апарат суду та підвищити зручність використання громадянами судових послуг.

Запровадження інформаційно-платіжних терміналів є одним із етапів проєкту “Електронний суд”, який незабаром буде запроваджено у всіх регіонах України та має на меті забезпечення обміну документами в електронному вигляді між судом та сторонами процесу, сприяння поступовому переходу документообігу суду в електронний формат, прискорення проходження справ та обміну інформацією в суді. Наразі відповідно до рішення Ради суддів України від 22.07.2015 № 74 Київський районний суд м. Одеси та Овідіопольський районний суд, Апеляційний суд Одеської області визначено модельними судами із поетапного запровадження інструментів “електронного правосуддя” у діяльність судів України. Для реалізації цього проєкту в названих судах встановлено відповідне комп’ютерне обладнання, зокрема комп’ютери, сервери та сканери. Проєкт дозволить виявити усі організаційно-правові перешкоди у впровадженні електронного суду в державі та розробити механізми їхнього усунення. Перехід суду на електронний документообіг призведе до суттєвої економії бюджетних коштів [8].

Судова практика

Запровадження підсистеми “Судова практика” та забезпечення її повною та сучасною інформацією надасть можливість всім особам, які виявляють інтерес до судової практики, отримати узагальнену інформацію про всі судові рішення, а також про нові судові рішення в справах про адміністративні правопорушення.

Розвиток цієї підсистеми сприятиме єдності судової практики (узагальнення судової практики і підтримки процесу прийняття судових рішень суддею в межах єдиних підходів використання положень права), дасть змогу законодавцям аналізувати практику застосування законів, полегшить наукові дослідження в сфері судової практики, а також надасть можливість отримати інформацію в статистичних цілях.

Електронна бібліотека суду

Створення електронної бібліотеки суду дасть змогу безперервного доступу суддів та працівників апарату суду до нормативної бази, судової практики, юридичної літератури та періодичних видань.

Доступ до електронної бібліотеки суду можна буде здійснювати не лише із застосуванням комп'ютерної техніки, але й за допомогою мультимедійних смартфонів та персональних електронних книжок.

Аналітика

Створення цієї підсистеми надасть можливість автоматизувати інформаційно-аналітичну обробку статистичної звітності за будь-якими критеріями упродовж будь-якого проміжку часу, здійснити формування інформаційно-аналітичних звітів для аналізу матеріально-технічного, кадрового та іншого забезпечення, а також узагальнення оцінки діяльності судів, суддів, інших органів судової влади з метою виявлення проблемних ділянок діяльності судової системи та підтримки управлінських рішень[3].

Єдиний державний реєстр судових рішень

Єдиний державний реєстр судових рішень визначає порядок доступу до судових рішень з метою забезпечення відкритості діяльності суду, прогнозованості судових рішень та сприяння однаковому застосуванню законодавства.

Удосконалення програмного забезпечення щодо ведення Єдиного державного реєстру судових рішень насамперед має на меті своєчасне та в повному обсязі його наповнення, забезпечення швидкої обробки інформаційних запитів та збереження інформаційних ресурсів.

Оптимізація пошукової системи Реєстру з використанням при цьому більш сучасних та продуктивних засобів повнотекстового пошуку сприятиме підвищенню продуктивності роботи Реєстру з одночасним також запровадженням потужнішої апаратної платформи.

Також забезпечено ефективну взаємодію з Єдиним державним реєстром осіб, які вчинили корупційні правопорушення; надсилання до Генеральної прокуратури електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. Заплановано взаємодію з Державною фіскальною службою України, Центральною виборчою комісією, Державною пенітенціарною службою України.

Єдина база даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень

Призначена для накопичення та зберігання інформації про електронні адреси, номери факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень, яку використовують суди відповідно до статті 38 Кодексу адміністративного судочинства України для надсилання суб'єктові владних повноважень тексту повістки [1, ст. 24–25].

З метою підвищення ефективності використання Єдиної бази даних під час здійснення адміністративного судочинства, ДСА України розроблено нову редакцію Положення про Єдину базу даних, яким визначено інший порядок формування, ведення та надання доступу до Єдиної бази даних, а саме здійснювати реєстрацію суб'єкта владних повноважень в Єдиній базі даних, використовуючи інформацію, отриману з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців. Забезпечувати суб'єкта владних повноважень скринькою електронної пошти з відповідною адресою, створеною на поштовому сервері ДСА України.

Новий механізм створення та накопичення інформації про суб'єкти владних повноважень не лише сприятиме своєчасному та в повному обсязі наповненню бази даних, але й дасть змогу після створення та подальшого використання нових електронних адрес на поштовому сервері ДСА України забезпечити гарантовану та своєчасну доставку електронних текстів повісток суб'єктам владних повноважень. При цьому електронна адреса надається суб'єкту владних повноважень безоплатно.

Новий механізм створення та використання електронних адрес надалі можна застосувати для обміну процесуальними документами в повному обсязі між судами та суб'єктами владних повноважень, іншими організаціями, установами, підприємствами і фізичними особами на будь-якій стадії судового процесу при розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

Це призведе до значної економії коштів державного бюджету, які витрачаються судами на поштові відправлення.

Інтернет-портал та соціальна мережа “Феміда”

Веб-портал судової влади України забезпечує безкоштовний доступ громадян та державних органів і установ до інформації про діяльність судів.

Подальше вдосконалення та розвиток веб-порталу судової влади дасть змогу не лише покращити інформування громадськості про місцезнаходження і компетенцію судів, порядок звернення до суду або захисту своїх інтересів у судовому порядку, але й ознайомитись з інформаційними матеріалами та зразками процесуальних документів громадянам з вадами зору, знайти інформацію про можливості отримання безкоштовної правової допомоги, отримати інформацію про рух судових справ, доступ до календаря судових засідань, надіслати запит на отримання публічної інформації, отримати інші online-сервіси.

Після впровадження електронного суду в Україні веб-портал судової влади стане однією з основних її складових. Крім того, веб-портал судової влади забезпечить ефективний доступ до правосуддя для найбідніших верств населення. Соціальна мережа “Феміда” – Інтернет-ресурс для спілкування суддів та інших працівників апарату судів. Подальший розвиток та вдосконалення Мережі дасть змогу кожному користувачеві в режимі он-лайн обговорювати питання, пов’язані з діяльністю судів.

Нормативно-правове забезпечення Програми

Зазначу, що розроблено нормативні акти, які визначають порядок використання мережі Інтернет, роботи з електронною поштою, користування персональним комп’ютером, використання комп’ютерних програм, розміщення і постійне оновлення інформації на веб-порталі “Судова влада України”, Інструкція про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання), Інструкція про порядок роботи з технічними засобами відеозапису ходу і результатів процесуальних дій, проведених у режимі відеоконференції, внесено зміни до Положення про Єдину судову інформаційну систему України, погодженого рішенням Ради суддів України від 25 грудня 2009 року № 106, розроблено Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30, технічні вимоги до комп’ютерної техніки, оргобладнання тощо [4, ст.2-10].

У зв’язку з цим необхідно розробити нормативно-правові акти, що визначатимуть порядок роботи в умовах функціонування Єдиної судової інформаційної системи з урахуванням новітніх технологій, які забезпечать оптимальне використання існуючого та нового обладнання. При розробці нормативно-правових актів обов’язковою умовою є врахування необхідності інтеграції апаратної та програмної частин системи та ефективна координація з користувачами системи та компаніями-постачальниками послуг щодо технічної підтримки [3].

Практична значимість реалізації Концепції галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи полягає в наступному:

- уніфікація та оптимізація процесів діяльності судових органів, ДСА України, інших установ та органів судової системи;
- забезпечення функціонування єдиної бази даних та пошукової системи із судових справ та документів, зокрема – ведення Єдиного державного реєстру судових рішень;
- ефективна інформаційна взаємодія судових органів з іншими державними органами та установами;
- створення гнучкої системи формування статистичної звітності на базі первинних даних;
- створення системи електронного документообігу та контролю за виконанням доручень, яка забезпечить автоматизований рух документів та контроль за проходженням і виконанням документів у повному обсязі, що суттєво вплине на скорочення термінів підготовки та прийняття рішень;
- підвищення правового рівня інформованості населення, їх ділової активності щодо забезпечення захисту своїх прав, свобод і законних інтересів у судовому порядку;
- підвищення доступності, зростання довіри до органів правосуддя, поліпшення думки населення про суди.

Судова практика. В адміністративних судах функціонує автоматизована система документообігу суду, що забезпечує:

- 1) об'єктивний та неупереджений розподіл справ між суддями з додержанням принципів черговості та однакової кількості справ для кожного судді;
- 2) надання фізичним та юридичним особам інформації про стан розгляду справ, у яких вони беруть участь;
- 3) централізоване зберігання текстів судових рішень та інших процесуальних документів;
- 4) підготовку статистичних даних;
- 5) реєстрацію вхідної та вихідної кореспонденції та етапів її руху;
- 7) видачу судових рішень та виконавчих листів на підставі наявних у системі даних щодо судового рішення та реєстрації заяви особи, на користь якої воно ухвалено;
- 8) передачу справ до електронного архіву.

Позовні заяви, скарги, подання та інші передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в автоматизованій системі документообігу суду, яка здійснюється працівниками апарату відповідного суду в день надходження документів. До автоматизованої системи документообігу суду в обов'язковому порядку вносяться: дата надходження документа, інформація про предмет спору та сторони у справі, прізвище працівника апарату суду, який здійснив реєстрацію, інформація про рух судових документів, дані про суддю, який розглядав справу, та інші дані, передбачені Положенням про автоматизовану систему документообігу суду [4].

Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється автоматизованою системою документообігу суду під час реєстрації відповідних документів за принципом вірогідності, який враховує кількість справ, що перебувають на розгляді у суддів, заборону брати участь у перегляді рішень для судді, який брав участь в ухваленні судового рішення, про перегляд якого ставиться питання, перебування суддів у відпустці, на лікарняному, у відрядженні та закінчення терміну повноважень. Після визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи внесення змін до реєстраційних даних щодо цієї справи, а також видалення цих даних з автоматизованої системи документообігу суду не допускається, крім випадків, встановлених законом. Керівник апарату суду несе персональну відповідальність за забезпечення дотримання у судах порядку розподілу судових справ між суддями, передбаченого цією статтею.

Доступ до автоматизованої системи документообігу суду надається суддям та працівникам апарату відповідного суду згідно з їхніми функціональними обов'язками. Несанкціоноване втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду має наслідком відповідальність, встановлену законом.

Порядок функціонування автоматизованої системи документообігу суду, зокрема видачі судових рішень та виконавчих листів, передачі справ до електронного архіву, зберігання текстів судових рішень та інших процесуальних документів, надання інформації фізичним та юридичним особам, підготовки статистичних даних, визначається Положенням про автоматизовану систему документообігу суду, що затверджується Радою суддів України за погодженням з Державною судовою адміністрацією України [1, ст. 10, 11].

Підтримка та вдосконалення автоматизованої системи електронного документообігу, яка впроваджена в усіх судах загальної юрисдикції України, з одного боку, забезпечить прозорість діяльності судів, підвищить оперативність роботи, зменшить навантаження на суддів та працівників апарату суду, полегшить доступ громадян до інформації, істотно зменшить витрати, пов'язані з веденням документообігу суду у паперовому вигляді, з іншого боку – надасть можливість організувати централізоване збереження всіх процесуальних документів в електронному вигляді. Лише запровадження єдиної автоматизованої системи електронного документообігу в усіх судах України буде запорукою вдалої реалізації проекту "Електронний суд".

Висновки. Для судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи України буде здійснено суттєве вдосконалення автоматизації процесів протоколювання та звукозапису судових процесів, судового діловодства, документообігу, статистики, планування та розподілу судових витрат, ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, матеріально-технічного забезпечення судів та інших органів судової влади України, що позитивно вплине на роботу суддів і працівників апарату суду та сприятиме досягненню стратегічних цілей утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, а проведення модернізації, технічної підтримки, регулярних організаційних та технічних заходів із вдосконалення корпоративної мережі сприятиме усуненню низького рівня пропускної здатності і обмеженої масштабованості інформаційної системи, та, своєю чергою, забезпечить якісний, новий рівень інформаційної взаємодії об'єктів та дозволить ДСА України належним чином виконувати функції щодо організаційного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, а також інших органів та установ судової системи відповідно до Закону України “Про судоустрій і статус суддів України”.

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 року №2747-IV // Відомості Верховної Ради України , 2005, №35-36, №37, ст.446. 2. Концепція галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: court.gov.ua/userfiles/concept.pdf. 3. Положення про Єдину судову інформаційну систему України, погодженого рішенням Ради суддів України від 25 грудня 2009 року № 106 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tr.od.court.gov.ua/>. 4. Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://spravedlivist.in.ua/zakon.php?law=10-12-15/2>. 5. Закон України від 22.05.2003 №851-IV “Про електронні документи та електронний документообіг” // Відомості Верховної Ради України , 2003, №36, ст.275. 6. Закон України від 02.10.1992 №2657-XII “Про інформацію” // Відомості Верховної Ради України , 1992, №48, ст.651. 7. Положення про електронні наукові фахові видання, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України, Національної Академії наук України, Вищої атестаційної комісії України 30.09.2004 №768/431/547 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: court.gov.ua. 8. Судова влада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: court.gov.ua.